

Rapport om undervisningsforløb i kantinen på FDC for en thailandsk kvinde 12. januar – 20. februar 2004

Baggrunden:

K var taget ud af undervisningen på sprogcentret for at komme i praktik i kantinen på FDC med henblik på fastansættelse, da man havde behov for en yderligere medarbejder. Det var et ønske fra de to kantineassistenter, at K fik et intensivt danskursus, da de ikke syntes det var en aflastning, men snarere en ekstra opgave, fordi de skulle bruge lang tid på at instruere hende og ikke følte sig sikre på, at hun havde forstået hvad de sagde. På den anden side arbejdede hun godt med de funktioner hun beherskede, men det var ikke meningen at hun kun skulle bruges i opvaskenedet generelt, hvis produktionsnedgangen skulle vise sig at være andet end forbigående.

Forberedelsen.

Der var bevilget 20 timer til undervisningen, og vi aftalte at de skulle bruges med 4 lektioner om ugen 8.30-10.00 onsdag og fredag og med start 12.1., når K kom hjem fra en ferie i Thailand.

Jeg var ovre og se på forholdene og tale med kantinemedarbejderne B og S for at høre, hvad det var de havde brug for, da det var dem der i sidste ende skulle vurdere om undervisningen havde hjulpet.

Vi blev enige om at K og jeg skulle sidde i det lille kontor i den første lektion, og derefter skulle jeg med i køkkenet, hvor de så ville oplære hende i de nye funktioner, mens jeg var der som en ekstra back-up. Samtidig kunne jeg skrive ord og udtryk op til brug i de næste timer. Som i mange af den slags forløb er der ingen der inddrog medarbejderen i forberedelserne, og det viste sig også at K og jeg skulle igennem en proces, hvor hun fik afløb for sin frustration over at være taget ud af skolen, og det var min opgave at få hende til at tro på, at B og S virkelig ville hende det godt og gerne ville ansætte hende, hvis hun gik til sagen i de få timer vi havde til rådighed.

Forløbet.

Vi arbejdede hver gang med udtale og med de ord og vendinger jeg havde noteret under arbejdet i køkkenet, ligesom K stillede spørgsmål eller forelagde ord hun havde svært ved at sige og forstå. Jeg prøvede også at inddrage hendes eget liv ved at lave et lille forløb om tandlæge og læge, da hun kom for sent en dag fordi hun skulle til tandlægen med den lille eller han havde dårlig mave.

Vi arbejdede også med Color Cards og andet billedmateriale der omhandler køkken og kantine, samt læste til sidst om en køkkenassistent i ISS og hendes arbejdsdag. Det var en stor hjælp i processen at K er en rimelig god læser, der havde gavn af at få et ord stavet for at huske det, og det var samtidig noget B og S fandt ud af at de kunne bruge, når de skulle lære hende nye ord.

Til allersidst - da K var blevet ansat – brugte vi et par lektioner på den bog hun skulle lære på sit hygiejnekursus.

Når jeg var med i kantinen, fik jeg hende til at talesætte det hun lavede og stillede ustandselig spørgsmål samtidig med at jeg hjalp med de praktiske ting. Der var en god atmosfære af at vi alle fire var sammen om dette projekt, og jeg spurgte også B og S om glosser og arbejdsfunktioner, dels for at understrege overfor K at dette domæne er ikke alle danskeres domæne, og at hun nu kan noget jeg ikke nødvendigvis kan, og også for at der fløj flere ord og sætninger rundt i lokalet, da det var et af problemerne at der skulle være øjenkontakt, for at K kunne forstå en besked, og at hun ikke i tilstrækkelig høj grad selv spurgte om noget.

Evaluering.

Dette forløb har på alle måder været en stor succes. Først og fremmest fordi K blev ansat, hvad der jo var det overordnede formål, men også fordi der blev flyttet nogle grænser, og både hun og hendes kolleger kom til at se mere positivt på det fremtidige samarbejde, ligesom K oplevede at vi mente noget med, at hvis hun gjorde en indsats så ville det have et resultat.

Hun blev bedre til at udtale de ord der er svære for hende, og frem for alt blev hun mere opmærksom på, at hun selv må se sine problemer i øjnene og øve sig, ikke lade være med at sige noget fordi hun tror det er forkert.

Hun udviklede sit ordforråd mærkbart og turde nu spørge B og S, således at det blev nemmere for dem at vurdere hvad hun kunne. Det var tydeligt at de gerne ville give hende flere ansvarsområder, men havde tøvet lidt til hun selv turde indgå mere på lige fod.

Det var meget påfaldende at i de sidste 4 timer - som jeg afholdt efter at K havde fået at vide, at hun var ansat - rettede hun sig endnu mere og trådte mere i karakter i køkkenet, ligesom hun blev meget interesseret i det hygiejnekursus der venter hende. For mig var det kronen på værket da hun sagde, at de spørgsmål kunne hun da nok svare på – det stod jo alt sammen i bogen – og hun var vel ikke dummere end andre mennesker.

Jeg vil gerne understrege, at en stor ære for det gode udfald tilkommer B og S, som var meget negative fra starten, og egentlig helst var fri for at have en lærer gående rundt i deres køkken. Men de tog udfordringen op, da jeg holdt fast på at det var den bedste model, og brugte deres frokostpauser på at lade K læse for dem af den mappe med ord og udtryk som vi havde liggende på kontoret, ligesom de begyndte at tænke mere over hvor svært dansk egentlig er.

Man kan stadig mene at 20 timer ikke var ret meget, men forløbet viser samtidig, at når det handler om voksenpædagogik er de personlige relationer og elevens motivation af stor betydning, og frem for alt er det helt afgørende for vores kursistgruppe, at de selv kommer til at føle et ansvar for deres liv og fremtid.

Inger Grete Jacobsen

Materialer:

Lisbet Thorborg: Dansk udtale for begyndere
Dansk udtale i praksis

Sonja Dagens: Snak med din læge

Hanna Vedel og Lene Grumsen: Portræt af en arbejdsplads ISS

Medborger i Danmark

Color Cards